

Stanowisko nr 1/1/2020
Stron Pracowników i Pracodawców
Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w Katowicach
z 1 października 2020 r.

w sprawie

sytuacji przemysłu hutniczego w obliczu zmian regulacyjnych oraz problemów gospodarczych spowodowanych kryzysem epidemicznym w kontekście Europejskiego Dnia Akcji dla Przemysłu Stalowego 1 października 2020 r.

Strona społeczna oraz strona pracodawców przemysłu stalowego wzywa Rząd Rzeczypospolitej Polskiej do pilnego podjęcia dialogu z przemysłem na rzecz ograniczenia kosztów i obciążeń regulacyjnych nakładanych na przedsiębiorców z sektora stalowego, poprzez powołanie zespołu roboczego na rzecz wypracowania nowych rozwiązań zabezpieczających sytuację konkurencyjną hutnictwa na arenie międzynarodowej, w tym w szczególności do:

1. Podjęcia pilnych działań na poziomie europejskim zmierzających do zastosowania przez Komisję Europejską wszelkich dostępnych narzędzi chroniących rynek przed nieuczciwym importem wyrobów hutniczych.

W związku ze zbliżającym się terminem wygaśnięcia obowiązujących obecnie środków ochronnych, który przypada na 30 czerwca 2021 r., w celu zabezpieczenia unijnego rynku stali przed rosnącym, nieuczciwym przywozem stali z krajów trzecich, rekomendujemy przedłużenie obowiązywania środków ochronnych na kolejny okres i/lub zdecydowane stosowanie przez Komisję Europejską wszelkich dostępnych narzędzi chroniących przed importem zaburzającym międzynarodową konkurencję, tj. w szczególności szerokie stosowanie środków antydumpingowych oraz antysubsydyjnych.

2. Zapewnienia finansowego wsparcia transformacji sektora stalowego z funduszy unijnych w ramach Europejskiego oraz krajowego Recovery Action Plan.

W planach odbudowy europejskiej gospodarki wskazano wprost, że zielona transformacja gospodarki oraz digitalizacja stanowią główny priorytet w rozwoju gospodarki spowolnionej pandemią. Inwestycje w czyste technologie oraz technologie cyfrowe, razem z gospodarką cyrkularną pomogą stworzyć nowe miejsca pracy oraz przyczynią się do szybkiej naprawy gospodarki po kryzysie. W ramach unijnego Recovery Plan uwzględnione powinny zostać mechanizmy wsparcia dla hutnictwa, którego transformacja i funkcjonowanie jest niewrażliwe dla działania łańcucha dostaw w nowoczesnej gospodarce. W efekcie, takie wsparcie będzie wywierało korzystny wpływ na stymulację rozwoju wielu innych branż gospodarki.

3. Obniżenia kosztów rynku mocy dla odbiorców energochłonnych od 1 stycznia 2021 r. poprzez reparametryzację opłaty mocowej lub ewentualnie zawieszenie jej pobierania (zapewnienie, że od 1 stycznia 2021 r. przemysł energochłonny będzie ponosił koszt opłaty mocowej w wysokości nie większej niż było to zakładane w 2017 r. w trakcie prac nad ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. o rynku mocy).

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej wielokrotnie zapewniał, że rynek mocy będzie uwzględniał zmniejszony koszt opłaty mocowej dla przedsiębiorstw energochłonnych. Przyjęło to ostatecznie formę art. 70 ust. 3 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o rynku mocy, który to przepis, z racji niezgodności zawartej w nim formuły ulgi z prawem unijnym, nie może być jednak wprowadzony w życie. W tej sytuacji postulujemy o:

- wprowadzenie od 1 stycznia 2021 r. rozwiązań ustawowych obniżających koszty funkcjonowania rynku mocy dla odbiorców energochłonnych poprzez reparametryzację opłaty mocowej;

- w przypadku braku reparametryzacji, zawieszenie pobierania opłaty mocowej do dnia 31 grudnia 2021r.,

4. Wprowadzenia od 1 stycznia 2021 r. rozwiązań umożliwiających przemysłowym odbiorcom energii realny udział w mechanizmach zarządzania popytem na energię elektryczną w ramach regulacyjnych usług systemowych (DSR), równoległych do rynku mocy.

Wraz z wygaszeniem usługi redukcji zapotrzebowania na polecenie OSP w formule programu gwarantowanego przestaną istnieć technicznie i ekonomicznie uzasadnione możliwości uczestnictwa odbiorców energii elektrycznej w aktywnym świadczeniu usług DSR. Biorąc pod uwagę szereg zalet wynikających z wykorzystania mechanizmów redukcji, a także doświadczenia innych państw, warto rozważyć szersze wykorzystanie tej technologii w ramach usług systemowych funkcjonujących równolegle do rynku mocy, który ma inny cel.

5. Reparametryzacji ulgi od kosztów wsparcia OZE i kogeneracji od 1 stycznia 2021 r. (maksymalny stopień ulgi powinien przysługiwać odbiorcom o współczynniku energochłonności powyżej 20%).

Spełnienie warunku energochłonności na poziomie 40%, uprawniającego do maksymalnej ulgi, w dużym stopniu zależy od struktury kosztów przedsiębiorstwa, w tym w szczególności struktury kosztów pracy. Zawarty w rozporządzeniu wzór wyliczenia poziomu energochłonności w istotnym stopniu dyskryminuje solidne przedsiębiorstwa, unikające zatrudniania pracowników tymczasowych czy tzw. outsourcingu pracowniczego oraz podnoszących wynagrodzenia swoim pracownikom.

Pozostawienie aktualnie obowiązujących progów, może motywować pracodawców do zamiany struktury zatrudnienia np. poprzez zamianę pracowników stałych na pracowników tymczasowych czy na wydzielanie części pracowników poza struktury firmy w celu poprawy wskaźnika GVA przedsiębiorstwa. Zasadne zatem wydaje się odpowiednie zmodyfikowanie progów uprawniających do ulgi, tak aby przedsiębiorstwa zatrudniające pracowników na umowy o pracę, które tworzą jakościowe miejsca pracy i unikają umów „śmieciovych”, mogły korzystać z niej w pełnym wymiarze i nie były stawiane w gorszej pozycji z powodu prowadzenia przyjaznej polityki personalnej.

6. Wprowadzenia indywidualnych taryf dystrybucyjnych dla dużych odbiorców od 1 stycznia 2022 r.

Docelowy system naliczania opłat dla wybranej grupy dużych odbiorców powinien odzwierciedlać fakt, iż takie przedsiębiorstwa generują niższy koszt dostawy energii elektrycznej za pośrednictwem sieci przesyłowej i dystrybucyjnej. Zmiana ta powinna mieć charakter dobrowolny i objąć wąską grupę największych odbiorców energii, przez co nie będzie miała dużego wpływu na koszty ponoszone przez pozostałych odbiorców.

7. Intensyfikacji działań mających na celu obniżenie hurtowych cen energii.

Istniejące ograniczenia i różnice pomiędzy krajami członkowskimi przekładają się na wyższe ceny w Polsce. W interesie odbiorców energochłonnych, w tym hutnictwa jest budowanie jednolitego, europejskiego rynku energii. Działania na rzecz ujednoczenia cen pomiędzy poszczególnymi państwami zapewnią równe warunki konkurencji pomiędzy przedsiębiorstwami prowadzącymi działalność na terenie UE.

8. Obniżenia kosztów regulacyjnych obejmujących energię elektryczną (w tym opłaty jakościowej).

Z perspektywy przemysłu, konieczne jest zapewnienie pewności prawnej, iż poczynając od roku 2021 stawki opłaty jakościowej znacząco spadną (w ramach postępowania notyfikacyjnego dotyczącego wprowadzenia rynku mocy (SA.46100), Rząd RP zobowiązał się do rezygnacji z szeregu usług, które

obecnie finansowane są z przychodów z opłaty jakościowej). Jednocześnie konieczna jest całkowita transparentność w zakresie kosztów operatora, będących podstawą wyliczania stawek opłaty jakościowej, w tym także ewentualnych planów finansowania z opłaty jakościowej dodatkowych usług systemowych.